

1926

საქართველოს
განათლებლის
კავშირი

№ 9

ჩემი სამყარო

საბავშვო ჟურნალი

1. რეზუსი

წარმოდგენილი მე-32 პრ. სკოლის მოწაფე ი. თდილაშვილის მიერ

2. ამოცანა:

შვილმა ჰკითხა დედას: „რამდენი წლის ხარ, დედიკო?“ დედამ უპასუხა: „თუ ჩემი წლოვანების ნახევარს მიუმატებ 7, გაიგებ, რამდენი წლის ვიყავ 13 წლის წინეთ“. რამდენი წლის ყოფილა დედა?

შინაარსი:

1. დედის ზღერსი—ლექსი—დ. თურდოსწირელისა. 2
2. ბედნიერი გივიმ—ნ. კეცხოველისა. 4
3. ღობის საკრეფად—ლექსი—მიქტაღლისა. 12
4. უცნაური ამბავი—გ. ზარკაძისა. 13
5. სიზის ნადი—მიქტაღლისა. 18
6. სოსიას კი..—ლექსი—დ. თურდოსწირელისა. 23
7. ჰატარა ახალი გოგონა—გადმოკეთებული—ნ.სი. 25
8. ორი თრითინა—ქეთო თევზაძისა. 30
9. ბავშვა შემოქმედება და განსართობი უდასე.

წ. გე-XXII

№ 9

საქსეზგარი

1926 წ.

განათლების სახალხო კომისარიატის სოციალური აღზრდის მთავარმართველობის და საქ. ა. ლ. კომკავშ. ცენტრ. კომიტ. ჟურნალი ბავშვებისათვის.

მიწის დამუშავება ძველი და ახალი წესით.

08617

დედის ალერსი.

ასე, ასე
 იკასკასე,
 ბედნიერი დედის გვრიტო,
 გაფურჩქნილო
 ნაზ ვეპვილო,
 თვალჩუქუნა მარგალიტო.

იტიკტიკი,
 ილიკლიკი
 მოძინებლავად, ენატკბილად
 და, თუ მიღი მოგვრია,
 ნანას გეტყვი, შვილო, ფრთხილად.

ასე, ასე
 იკასკასე,
 საუფარგლოზე საუფარგლო,
 შვება მფინე,
 მოძალსინე,
 ფიქრებისგან განუფრელო.

დ. თურდოსპირელი.

— მაძილოო! — ისმოდა გივის წკრიალა ხმა ათასნაირად აუჯაუბრებელ ბაღში და უერთდებოდა ევავილებზე მოფარებატე ფუტკრისა და სხვა შუერების ბზუილს...

გაზაფხულის კამკაძა და მსიარული დღე იყო. ირგვლივ მსიარული იყო გამკუფებული... ზტამს, თითქოს რცხვენია თავისი სიღამასისაო, ევავილები შეწითლებოდა. ვაშლი და მსხალი თეთრად იცინოდა ბამბასავით თეთრი აუარებელი სპეტაკი ფურცლებით. ალუბაღსა და ტყეშაღს კი, თითქოს თოვლის ახალი ფიფქი გადუურებოდა, ისე მოერთოთ საზაფხულო თავისი კაბა. ღობის ძირას იას თვალი გაქნილა და სიუვარულით უმსყრდა ეოვულივეს ირგვლივ... აი, ევითელი ბაიაც, ლურჯი ლაშქარა, გაწაწინა ვახსისძირა და გაზაფხულის სხვა ძაერიონი...

რა კარგია, რა კარგი!.. იმსირებოდა ირგვლივ გივი და გარბოდა.

— მაძილოო! — გასმასა კიდევ მამას და შედგა. ლაშქარას ევავილსე ფუტკარი იჯდა და ევავილიდან რაღაცას იღებდა... ფეხები უკვე დატრეირთა ევითელი მტკრით...

გაბრწეინებული თვალებით უმხერდა გივი მწერის დაუ-
ღალავ მუშაობას...

აი, ზურინდა კიდევ, შეიბსუილა, შეტრიალდა და წაუვიდა
მადლა-მადლა „სკაში წაიღო, შეჭკეღია“, — გაიფიქრა, გა-
ქუსლა ისევ და ჭაერშიც გაისრიალა მისმა წკრიალა სმამ...

— რა იყო, ბიჭო, რა გაჭყეულებს? — შეეკითხა მამა, რო-
მელსაც მხარსე თოხი ედო და ბოსტნიდან გადმოსულიყო
შვილის მასილის გამო...

— მამა, შენი ჭირიმე, შენ გენაცვალე, უნდა დამეხმარო,
უეჭველად; მამიკო, სომ?

— აბა, მითხარი და ენახოთ...

გივიმ უბძო: დღეს დილით სკოლაში მასწავლებელმა წა-
უკითხა ამბავი, რომ შემოდგომაზე ახალი დღესასწაული უნდა
დაეწესებიათ, მოსაკვლის დღე; ამ დღეს უნდა გამოეყვინათ

თავისი ნამუშავარი ჰატარებსაც... მოსავლის დღე ნამდვილი უქმეა, ამ დღეს უნდა ვნახოთ, მიწამ რა მოგვცაო.

— მაშა, მეც მინდა ჩემი ნამუშავარი შეონდეს, მეც მინდა მონაწილეობა მივიღო.

— ეგ კარგი საქმეა, მაგრამ როგორ გინდა აასრულო?

— მომიცი, მაშილო, რამოდენიმე კვალი ბოსტნეული და სულ მე მოუვლი, გავთონხი, მოფრწევა, გაუმარგლი...

მაშას ზირზე ღიმილი მოუვიდა, თმაზე ხელი გადაუსვა და ბოსტანში გაუძვრა...

— აი, ხახვის ეს კვალი იუოს შენი. ხედავ, უკვე გასა-
მარგლია; ოქროვამლას ამ კვალსაც შენ მოუარე, როგორც
წესია... აი, ორი ვაშლის ხე და ორი მსხალიც შენ ანაბარას
იუოს—მიუთითა მაშამ ხეხილის სუთი-ექვსი წლის ხეებზე,
რომელნიც საბურღი ივენენ აუვაჟებულნი...

— ოი, შენი გულისა! შემოჭრა ტაში გივიმ და შეტრი-
აღდა, მაგრამ უცბად შედგა. . მისი უურადღება მიიპერო კომ-
ბოსტოს ერთმა ნერგმა, რომელსედაც მოშია დაფრინდა და
მწვანე მატლი ააცალა ნისკარტი...

— მაშილო, დასე, მოშიამ მატლი შეჭამა და გაქანდა იმ
კომბოსტოსკენ. ორი ფოთოლი უკვე დაღრღნილი იყო ჭი-
ისგან... მაშ მართალია, რომ ზოგი ჩიტი ბოსტნის შეკობარია?!

— აი, ხომ შენც ნახე თვითონ!..

— მაშ სახლებს გაუშვეთ და ბოსტნის გარშემო ხეებზე
მივაგროვო...

— ძალიან კარგს იხამ... აბა, წავიდეთ შინ, მე წიგნებს
მოგცემ, როგორ უნდა მოუარო შენ წილ ბოსტნეულს და ხე-
ხილს...

სისარულისგან სახეაწითლებული გივი სტუნაობით გა-
 ჰყვა ბილიკს.

II

სასლში მამამ ჰატარა წიგნაკები მისცა... ამ წიგნაკებში
 დაწვრილებით იყო აწერილი, თუ როგორ უნდა მოეკლათ
 ბოსტნეულისთვის, სეხილისთვის, როგორ უნდა ეწამლა, თუ
 დაავადდყოფდებოდა, როგორ უნდა მოეცილებია მწერები...

გივიც გულმოღვინედ კითხულობდა ამ წიგნაკებს, დღეში
 რამოდენიმეჯერ საიხედავდა შიკ და, თუ დაავიწყდებოდა რაღე,
 მოიკრებდა...

თავისუფალ დროს ბოსტანში დაფუხფუხობდა, მარგლიდა,
 აფსეიერებდა შიწას... სარეველი მცენარე აღარ გააჭაჭანა, თავს

ამოჯოფდა თუ არა ეს შეურნის მტერი, მაშინვე ძირიანად ამოჰკლეჯდა... თქროვაშლასაც არ აკლებდა მსრუნველობას, უოკულ ძირს სარი შეუდგა, 'სედმეტი ტოტები შეაყვანა... წვა-ლი არ მოაკლო...

— ბიჭოს, შენ უკვე ბოსტანში ხარ?— შეგვითხა მამა, რო-დესაც დილაადრიან გივი ბოსტანში დაინახა...

— აბა, მამა, რას შეამჩნევ ახალს?— შეგვითხა თვალებგა-ბრწყინებული გივი...

მამამ შეათვალა ბოსტანი, ირგვლივ მიმოიხედა და ზირზე ღიმილი მოუვიდა.

— შენ ჩიტების ქოხები კიდევაც დაგიდგამს, ახლა უკვე სუთია. ეს კარგია...

— მაშალო, იმაში უკვე ბუდე გაიგეთეს შოშიებმა. აჟერ, ერთი სის კიდევ ბუდეზე და გადლობს.

მართლაც, როდესაც გვი ბოსტანში არ მუშაობდა, მომიგზავნიდნენ ქოხებს აკეთებდა და დღეს მაღალ ხეზე მესუთე ქონი მიემკვრებოდა.

თავის ჰატარ ვაძლებს კი მოაკლო მსრუნველობა? ეოველ დილა-სადამოთი შინჯავდა, მწერი რამ სომ არ შეესიაო. თუ შეაძნევა, მოაცლიდა, მოაშორებდა... ნაყოფებიც მისი მსრუნველობის ქვეშ აყო. ჭიანი, დანაგრული ნაყოფი ზედ არ დააყენა, ზედმეტი მოაცილდა... ჰატარ ხეები, ბევრს ვერ გამოზრდიანო—და თითოზე 10-15 ნაყოფის მეტი არ დასტოვდა... მართლაც-და ჰატარებმა კარგა ჰეხეებს თავისი ჰირმშობი. ისეთი დიდი ვაძლი და მსხლი არც ერთ ხეზე არ იყო, ისეთი ლამაზი იშვიათად თუ სადმე იქნებოდა...

ფხვიერ მიწაში ხახვის თავი უფრო გაიზრდებო—და მიწას უოველი ძირის გარშემო აფხვიერებდა, ასუფთავებდა... იმედი არც გაუცრუვდა: მის კვალში იზრდებოდა და იზრდებოდა ხახვი...

ჯარსნავით ტრიალებდა, მთელი დღე ფუსფუსობდა, მუშაობდა... არც ჩიტებს ივიწყებდა, ბუდეებს უკეთებდა. ახლა ხეებზე უკვე რვა ბუდე იყო წამოჭიმული... მინაც ჰქონდა ხუთიოდე. ამ ბუდეებს მოსავლის დღეს მივამკვრებ ხეებზე სხვა ამხანაგებთან ერთად, — ფიქრობდა.

აი, შემოვიდა ხახვი. მაშამაც უშველა ჰმოლებ; დიდი და სლი თავები გადაზრნია, დანარჩენი დედან გადასცა საოჯახოდ; ვაძლებიც და მსხლებიც ისე ლამაზად შეწითლდნენ მხეზე, თითქმის თვითონ მსე მიკ ჩავიდა და ამ ნაყოფებში მოიკვლათო...

— რა კარგებია, მაძილო, რა მიუვარან, რომ იცოდე!

— ეგრე, შვილო, ნამუშავარი ძალიან ასარებს ადამიანის გულს...

— ძალიან მიუვარან, ძალიან... რა კარგია შუშობა!..

III

ოცდაოთხი სექტემბერი მოასლოდა.

სოფელმა დაიწყო სამზადისი. დიდი და ზატარა ფუსფუსობდა არ ჩამორჩა არც გივი თავისი ამხანაგებით. მათმა კოლექტივმა იკისრა ზღაპატების და წარწერების გაკეთება... გა-

დასწევითეს, გამოფენა სკოლის შენობაში მოეწყოთ... გივი და მისმა ამხანაგებმა იკისრეს მისი მორთვა. მთელი დღე ჭაღანში დადიოდნენ და მოიტანეს წითელღოჯა ჯახველი და ჩიტაბლას დაკუნწილი ტოტები, მავთულა კუნელის ლაშხი ტოტები, კოწახური და სხვა ასეთი—მათი ნაუფიცი და ფოთლით მორთეს მთელი სკოლა.

მართლაც ღამეში სასწაული იყო!

მიგ დარბაზში კლესებმა გამოფინეს სოფლის უოველგვარი ნაწარმოები: სილუელი, ჭირნახული, ბოსტნეული და სხვა ამგვარი. სოფი ჭირნახულის გვერდით ამოკითხავდით: „ეს ჯიში ჩვენი სოფლისთვის საუკეთესოა“... „ეს სიმინდი უფრო მეტ მოსავალს იძლევა“ და სხვა ამგვარი...

გოიმატ მოიტანა თავისი ნამოღვაწარის ნიმუშები: 20 თავი ხაზვი, 10-10 ცალი კაშლი და მსხალი ... თქნობდნამ გამოფენამდე ვერ გასმლო, თუმცა ჯამის ოდენები კი დაისხა...

24-ს დილით სკოლის წინ შეიკრიბა ხალხი. ეველა მხიარული იყო, ეველას სახე უდიდოდა... თავმჯდომარის სიტყვის შემდეგ ხალხი გამოფენის დასათვალიერებლად შევიდა...

გოვი და მისი ამხანაგები სოფელს მოედგნენ: დარჩენილ წარწერებს და ზღაპარებს აკრავდნენ... ჩიტების ქონის ბუდეები ბევრი ჭეჩინდით დაშაფდებული. კოლექტივის თვითეულ წევრს სოფს ორი გავკეთობა, სოფს სამი და მეტიც...

ხეები მოჭეფინეს ზატარა ქონებით...

მსე გადინარა, როდესაც გოვი ამხანაგებით დაბრუნდა გამოფენაზე... აქ დიდი ამბავი იყო: მასწავლებელი, აგრონომი და სხვა ნასწავლნი საუბრობდნენ და უსხნიდნენ ხალხს... ეველა უურადღებით ისმენდა...

— რა მშვენიერი ხაზია!

— შენ კაშლები სთქვი! ასე დაბრავული და ღამეში იშვიათია...

— მართლაც კარგია; მშვენიერი მოვლილია!...

გოვის ნიმუშებთან შესდგნენ აგრონომი და რამოდენიმე კლესკაცი...

— ვინაა, ვინ არის გოვი?

— ჩემია, ჩემი, მე მოვუარე...— ევლან მოითმინა გოვი. აამბობინეს, როგორ უვლიდა მთელ საფსულს და ეველა სი-

ამოკლებით ისმენდა მის საუბარს. გივის გული სისხარულით ივსებოდა...

„სადაშოს ჯილდო უნდა დაურიგონ, ვინც კარგი ნამუშევარი წამოადგინა“—ისმოდა საუბარში...

და, მართლაც, აი, დაწუნარდა ეველა, როცა მათმა თავმჯდომარემ აიღო ხელში სია და ჩამოთვალა, ვინ რა გააკეთა მეურნეობის გასაუმჯობესებლად...

სიაში გივიც იყო... მისმა გულმა განქარებით დაიწყო ბუზობა, სუნთქვა შეეკრა...

„ამიტომ, გივი სისხარულიძეს, — განაცხადო თავმჯდომარემ, — როგორც ეველასე ახალგაზრდა მეურნეს, რომელმაც წამოადგინა საუკეთესო ნიმუშები, ეძლევა ჯილდო.“

— გაუმარჯოს გივის, გაუმარჯოს!..

თავმჯდომარე დაინახა და შუბლში აგოცა ზატარა მეურნეს...

განარეული გივი მაშისკენ გადაიქცა და ეველსე ჩამოეყიდა...

ბედნიერი იყო საღისი თავისი ნამუშევრის სილევით; მაგრამ გივი უფრო ბედნიერად კრძნობდა თავს, როდესაც კოლექტივის წევრებმა სასაღისო სიმღერით ჯილდო — სეების წამლის სასურველი მანქანა — მიუტანეს.

ლომის საკრეფად.

ღამწიფდა ღომის თაუთავი,
საკრეფად ემსადებოიან.
ბავშვები სიცილ-სარსარით
ერთმანეთს ეჯიბრებოიან.

ა, ეს კაღათი ჩემია,
ეს მოკლე დანა ჩემია.
აქ იდევას, არეინ გაბედოს,
არაგინ ახლოს ხელიო,

სთქვა თინამ, მარდად გაიქცა,
დაკეტა სახლის კარები.
ნიკომ უღელში შეუღლა
ღამასი ნიმა სარები.

დასხდენ ბავშვები, წავიდენ
სიმღერა-კრიმანჭულითა.
დედაც თან მისდევს მის კვრიტებს,
აღსაფსე სინარულითა.

მიმკრალი.

უხანაური აზგაპი.

მთოდ, კანკალებდა. ფრთის კალთები ოდნავ ძირს დაჭ-
სროდა, მოდუნებოდა. მისი ღონეშისდილი თვალები უმოძრავ-
ოდ სადღაც შორს სივრცეში გაიფურებოდა. სიცოცხლის ნი-
შანწვავი არ უჩნდა საბრალო ქედანას. ფეხის ბრჭყალებში
რომ არ შერჩებოდა ცოტადენი ძაღლონე, უთუოდ ძირს, მი-
წასე, ჩამოვარდებოდა. ვინ იყო მისწული ბუდისგან განწირუ-
ლი ჰატარა ფრთოსნის!

— დაიბ, სედაუ, ქედანა როგორ გაშეშებულია, ვერხვის
კენწეროს დასწებებია?

— შიშით მოსვლია. ძაღლა დაფრინავს ცაში და... შე-
კი... თაუისთუის ჩაიღუდლულა სსიკუმ და მარდად შეძერა და-
ბურული ტუის ბუჩქნარებში, რომ შის სსიკუმსაც კი აღარ
დაეჩანსა ის.

— საძვაროს შიგ მუჯგულში ტრიალებს ის წვეული.

— ბუ, ზედავ?

— რა ვიცი, იქნება კიდევ ვზედავ. აღბათ, შელანდება...

— ამას იქით, მატყუარა, შენი სიტყვა აღარ დაიჯერება. გამჩენს რომ შენთვის დიდი თვალეები მოუცია, განა მხედველობაც თან დაუოლებია?! დღის სინათლე შენთვის კარებ-გამოსრული საძოთსვა. სანამ ცოცხალხარ, უნდა ბრმა იყო და ღამის წყვდიადში კმია თვალისწინი.

დაარსეინებული გულით მსიკვე უკვე კამათს აპირებდა ბუსთან, რომელიც მოსალოდნელი სიფათის თავიდან აცილები-სათვის მუხის ერთ გამოფურცულში ჩამჯდარიყო და იქიდან ადევნებდა თვალურს ჭაერაზლანის მადლა ფრენას.

— არა გჯერა? აბა, დაუკდე უური, რანაირად გუგუნებს?

— მართალი ხარ, მართალი. რა ამბავია, ქვეყანა ხომ არ გადატრიალებულა?

— მსიკვე, ეს, უთუოდ, ადამიანია, მაგრამ მას რომ ასეთი დიდი სმა არა აქვს?— დაქინებით ეკითხებოდა ბუ მსიკვს ადამიანის ავ-კარგს, რადგან ეკონა, რომ მსიკვე მეტად ჭკვიანი და დარბაისელი ფრინველი იყო.

— აი, სულელი! ნუთუ არ იცი, რომ ადამიანი ათასნაირად იცვლის თავის სმას. ხან ფოთლის შრიალზე დაბლა დამღერის, დაღუღუნებს, ხან კი მესხად გავარდება და ქვეყანას ანგრევს, ახმაურებს.

— ჰო, მივსვდი, მივსვდი... ამასწინეთ მე შემხვდა გსა-მი. მოვარიანი ღამე იყო მარტო მოდიოდა ერთი გრძელი და ბრჭყვიალა ჯოხის ამარა. არ ვიცი, რა მოელანდა, დამინახა თუ არა, უცბად მადლა ახწია ეს ჯოხი და ისეთი სმა ამოაღებინა, რომ მთა და ბარი შეინძრა, მთელმა სეობამ სასარ-ლად დაიკვნესა, დაიქუსა.

ჭეუბარგული ჩიტების გონსე მოუვანა არც ისე ადვილი საქმე იყო.

— მოდის, მოდის, — კიდით-კიდუძეუ გაისმა უცნაური ხმა, და ამ ხმამ თვით ქედანა მტრედის ეურბდისაც მიანია.

— ის მონადირეა. მე დამდეუნა. იქ ტუვია შესწოდა, ვერ მომარტუა. ფეხდაფეხ გამოძეკიდა, ვერ დამეწია. ფრთა შეუსხავს, ცაში ამოფრენილა, ვიღუბები...

— უშველე თავს, ქედანავ! — იმ წამსვე ამოსძახეს ქედანას დაბლა დგდამიწიდან ჩსიკება და ბუბ. მტრედსაც ეს უნდოდა. ერთი გამხსნელება, სხვისი თქმა — და ისიც სხვა ფრინველთ უკან გაჭეუბოდა. ასეც მოხდა. გაფრინდა მტრედი ქედანა.

— რატომ შენ არ გაჭეუ მიძავალ ქარზუნს, ჩსიკეო, თუკი აგრე გეშინოდა?

— ჩემმა მსემ, მერცხალო, მე არაფერ შუაში ვარ, სულ თავდიდა ბუს საქმეა, რაც მოხდა.

— აბა, რათ სტუეი, ჩსიკეო. მე ეოველთვის კარგი მესობელი ვუოფილვარ შენი და რათ მწამებ ცილს ასე უწუა-

ლოდ, — ახლა ბუ წაედავა ჩსიკეს. ჩსუბი უმბჰელად გამწვავდებოდა, რომ მერცხალს ორივე მოდდაუ არ გაეწუშებია.

— კმარა, ორივეს კარგად გიცნობთ. ჩსიკო, შენ ვის რათ უნდისარ, რომ ამდენს ჭორიკანაობ, ტუეილს ლაპარაკობ?! შენსე კი, ბუ, ანია, რაც მოგსვლია: დღისით რომ ამოფრენილხარ ბუდიდან, ძეძვებს და კვლებს სულ დაუკაწრია შენთვის თავჭირი. ეგეც კეეოფა. რატომ გეშინიათ ადამიანის? აგერ, ადამიანი არ არის, ხარებს რომ ამოვებს თქვენ გვერდსე, რას გიშავებსთ? მეც ფრინველი ვარ, მუდამ ადამიანის ახლოს მცხოვრები, მაგრამ ერთსეულ სედიც არ მოუქნევია მას ჩემს საწინააღმდეგოდ. ადამიანი მთელი ქვეყნის მჭეობელი და მბრძანებელია, ის დღემდე ფრენას ვერ ასერსებდა, საამისოდ არ იყო მოწყობილი, მაგრამ მას აქვს დიდი ნიჭი და მოხერხება. მან გაიკეთა რკინის ფრთები, აამოძრავა ელექტრონის ძლიერი მანქანა, ჩაჯდა ჰაეროვლანში, რომ დედამიწის მბრძანებელი ახლა ცას დაპატონებოდა, რომ შესთბან უფრო ახლო ეოფილიყო და დედამიწის ბურთი მადლიდან უკეთ დაეთვალიერებია, უკეთ შეესწავლა. აი, რისთვის ამოფრინდა ის ცაში და არა თქვენი გულისათვის, თქვენ სანახავად, ჩსიკო და ბუ.

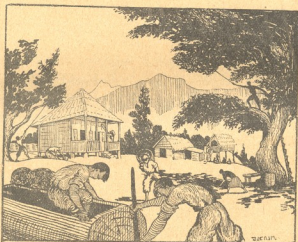
კუდმაკრატელა მერცხალმა ნიშნად თავისი სიმართლისა ცაში ფრთა ფრთას შემოჰკრა და ისარივით ავარდა.

კაშკაშა შიანნი დღე იდგა. ხალხი ჰაეროვლანის დასახლავად მოსდებოდა მთა და ბარს. ათასი და ათიათასი თვალი შესცქეროდა ჰაერში მფრინავი კაცის მოძრაობას. ეველას ერთი გული უცემდა, ერთი სინარულის აღელვება ეტეობოდა, ღრუბლების სამეფოში კი ამ დროს შედიდურად მფრინავი კაცი — ზილოტი — თავის გამარჯვებას დღესასწაულობდა, ქვეყნას უცნაურ ამბავს მოუთხრობდა.

გვ. პარკაძე

ზიზის ნადი.

რა თბილი და სასიამოვნოა წყლის შემოდგომის დღე! ჩვენი სოფელი, რომელიც რამოდენიმე კერსის მანძილზე მდებარეობს ზღვის ზირიდან აზიდულ მაღლობზე, არაჩვეულებლივ სისარულეს განიცდის. ქალი თუ კაცი, მოხუცი, ახალგაზრდა, დიდი თუ ზატარა, - ეველანი ერთად შესარიან საუცხოო მზის აბრეშუმებში გასვეულ გარემოს, გარემოს, რომლის გვერდით

მდიდრად გაშლილი უსასღვრო ზღვის იისფერი გული ისე მშვიდად ირწყვება, თითქოს ქვეყანას საუკუნო მოსვენებისაკენ ეზატყუება. ხალხი-გი ფუსფუსობს: სოფი ეურმენს ჭერებს, ზოგი ეანას სტებს. გოგი სასამთრო მუშას ქებს და ასაქმებს. გოგობიჭები ზანტა მსხალს რეკენ და კალათებით ჭურში ჭერიან. ზანტა ვაშლს ოდის თავზე აგროვებენ. მოხუცებულები ჩელ-

საქართველო
განმანათლებლები

ტებსე ახალ ღოძს აწურობენ და ბედელში ინახავენ. დიასახ-
ლისები რჩეულ კვასებს აჯაგებენ და ღოძის თაველში გუდა-
ვენ. ღოძიოს ჰერეფენ და ცხვენ ხე ჰქვრიან. ვინ სიმინდს ტესს,
ვინ ჩაღის ზვინებს სდგამს...

შევასშებელი მთვარის შუქზე ზანტად მიზოზინებს, მძი-
მედ მიჭრიჭინებს სიმინდის ტაროებით და ჩაღის კონებით
დატვირთული ურმები. გათენებამდე ისმის თემძარაზე წელი
მოძინილავი „დეღი ოდეღა“, „რაშო რერო“ და მრავალი
დაღლილი და მსიარული შემსილი.

მწიფე მსხლით და ნეღლი სიმინდით დანაურებული ღორები
დინჯად უფლიან ფიცროლებს და მძიმედ ღრუტუნობენ. ნახა-
ლევში მროსები ბღავიან. სათიბში ხბოები კუნტრუშობენ და
ჰეტელობენ. გულმომსუეებული ქათმები კაკანით მიფრინავენ
სუროიან სესე, დილით მსიარული კაკანით შლიან ფრთებს
და სასიმინდისკენ მიცანცალებენ. ძაღლები წკუტუნით მისდე-
ვენ ზატრონებს ენაბი, ურმის გარშემო წვანან და ღრინა-
ვენ, დიასახლისს ელოდებიან... ცხელი ჭადით და ჰეინტი ევე-
ლით სავსე კაღათს უთვალთვალბენ.

რა თბილი და სასიამოვნოა წელს შემოდგომის დღე!

— მოსასწრებია ეველაფერი, მოსასწრებია, — ამბობენ დე-
დაკაცები და, მართლაც, მოსასწრებია, ზამთრის მოლოდინში,
შემოდგომის დოვლათის მოწყვა და დალაგება. ამიტომაც
ქვრივი ანუკის ოჯახიც ისეთივე ფაციფუცშია გართული, რო-
გორც ეველა სხვა ოჯახები.

— ნუნუ, ნიკო, სიზი, სვამაშა-ა-ა... გასძასის ანუკი მის
თბლებს უოველ მხარეს და დედაკრუსივით დაბორიანლობს ეხო-
მი. ცხოვრებას ებრძვის, გულს არ იტებს:

— ობლები დაიზრდებიან და ეველას გადაგისდიან სიკეთეს, ეუბნება ანუკი მეზობლებს.

აი, მართლაც წამოეზარდა ანუკის ვაჟი. ზიზი აგერ თორმეტი წლის ბიჭია. თმასუჭუჭა, ქუეუნა, მსიარული. უეფარს პრომა-გარჯა, სწავლა, განვითარება...

თუ დედა ერთ წუთსაც ნახა დაღონებული, ზიზი ეელზე მოესხევა, გაამხნევეს და გაამსიარულეს.

ზიზი ეველაფერს გააკეთებს: სიმინდს მოსტეხს, ჩაღას აჭკონავს; ზიზის ზეინის დადგმაც შეუძლია. ზიზი ზამთრის შემასაც მოიმარაგებს.

სოფელმა ძლივს დაუთესა ანუკის ეანები. კეთილმა მეზობლებმა გაუმარგლეს. მაგრამ...

ასლა ზიზის აღარ სჭირია მეზობლების შეწუხება. ზიზი ეხლა ზიონერო „კაცი“. იმდენი ამხანაგი ჰყავს, რომ... უუჭ... მთელი ზღვისპირის ეანებს ასჭრის, თუ საჭირო იქნება. ანუკის უხარია, იღიმება, თან არ სჯერა, მაგრამ ზიზი აჯერებს, რომ სვალ დიდი ნადი ეეოღება.

— დედა, შენ გენაცვალე, აბა, კარგი სადილი მოგვიმზადე, სიმინდი და კვასები მოგვიმზადე.

ჩქარა უნდა ააღავოს ზიზიმ ეანები, თორემ სწავლას ჩამორჩება, შერცხვება...

გასარებული ანუკა ტრიალობს, ბზრიალობს, ფათურობს... ზარკი ღობიო, კვერცხები, ვეელი, წიწილები... ნადის სადილს ამზადებს. ფორიალობს და უოველ მხარეს კანძახის:

— ნუნუ, ნიკო, ზეჰელა, ზიზი, სვარამზა-ა-ა...

რა თბილი და სასიამოვნოა წელს შემოდგომის დღე!

ირიყრება თუ არა, ზეცამ ღურჯი თვლებით ჩამოხედა დედაშიწას. ცელქმა სიომ ფრთები შეათამაშა ჭდა მხიარული კისკისით დაურბინა სოფელს.

აკერ, მზე აღახმული ბურთივით გადმოვარდა მწვერვალზე, შემოკვართული კალთები გადმოძალა და სხივთა ბრილიანტები გადმოგვივარა. აქროს კუნწებით დაიუფრსა ჩვენი სოფელი. სის ტოტებს აქროს ბიბილოები ჩამოგვიდა. მწვანე სა-

ვერდი—მდელო-ოქროშვერდით მოიქარება. ტყე ფერად ქსოვი-
ლებში გაყვანია. უანები ქარვუბში ჩაიძირა.

და, აი, საგანთიადოდ მიმინებული თემძარა შეიმუშნა.
ისევ ურმების ჭრიალი, ისევ რაშორვრო და უანური... ო, რა
შიარულია დღეს ანუკი! მის შვილს ნადი ჭეავეს, ნადი. განა
ამაზე მეტი ბედნიერება შეიძლება?

სიხის ამხანაგები კალიასავით მოედევნ ეანას. ერთი წვე-
ბა ტაროებს სტესს, მეორე წვება ჩაღებს სჭრის. მესამე
მოჭრილ ჩაღებს ჭერევენ და კონავენ.

„დეილოცა ერთობის ძალა, დეილოცა სიევარულით ნაქნა-
რი საქმე“—ჩურჩულებს ანუკი და უნარია. ხელებგაშლილი
შეჭეურებს საევარელ ნადს. უნდა ეველას მოესვიოს, ეველას
მოეფეროს. ეველანი მშობლიური ღლეწით დაატკბოს, სიხ-
რულის ცრემლი გადმოღვაროს და წარსულს გაატანოს ეო-
ველივე დარდი.

მშვიდობა ანუკის ეანებს!

საღამო ზღვის ბურუსში ჩამოეშვა. სიხის ნადი სიმღერა-
კრიმანჭულით დაბრუნდა სოფელში.

მიმქრალი.

სოსოს პი...

ნუცას, ქეთოს და ლიზიკოს
გაემართათ არიფანა.

ნეტავ, ასეთი მოღსენა
კიდევ იყო სადმე, განა?

ეველი, ზური, ქათმის სორცი
ჩაემწკრივათ ჭრელ სუფრაზე,
და ძღეროდენ ძალსაზებო
მოწკრიალე წაბმტაც სმასე.

ამ დროს სოსო გაცხარებით
მათ საძებრად ბაღში ჰრბოდა;
— გოგოებო, საითა ხართ?—
სმახახლეხით გაჰქიოდა.

და რა მოჰკრა თვალი სწორებს,
ჩაემწკრივებულთ მომნიბლაყად,—
სწრაფად გვერდით ამოუჯდა
უკითხავად, თავისთავად.

მაგრამ, დახეთ, აქ კი ქეთო
გაწიწმატდა, დასძრა ენა:
— შეხეთ თქვენ ამ ჩარუესანას,
აქაც რომ არ მოგვასვენა?

სოსოს ბრასი ევლთ მოაწვა,
სთქვა: ეს ჰეტისმეტიაო,
თავს გაკიდენ. უნდა ეველას
თავს დაეხსნა რეტაო.

და, როგორც კი აიძრთა,
თამრომ სელი დაუჭირა,
ქეთომ სწრაფად სარმა გაჰკრა,
გადაგდო თავდაუირა.

და გაჰკურცხლეს სამთავემა
კისკინით და ცქრიბლითა,
სოსიას კი თვალებიდან
ცრემლი სჩქეფდა თქრიბლითა.

დ. თურდოსპირელი.

პატარა ახალი გოგონა.

იყო ერთი პატარა გოგონა: სწორედ სამი წლის. ერთ-
 ხელ საუზმის შემდეგ დედამ ჩააცვა ზალტო და წაიუვანა. ია-
 რეს, იარეს, იარეს და შივიდენ აკაკის ქუჩაზე.

აკაკის ქუჩაზე საბავშვო ბაღი იყო. პატარა გოგონა არა-
 სოდეს არ ეოფილა საბავშვო ბაღში და არ იცოდა, რას აკე-

თებდენ იქ, ვერ იცნობდა ვერც ერთ ბავშვს და ვერც მასწავ-
 ლებელს. და გოგონამ ჭკითხა დედას:

— რომელ ოთახში უნდა დავუჯდე?

— აი, იმ ოთახში, ფანჯარა ბაღში რომ იუერება, —
 უნახესა დედამ.

როდესაც გოგონა შევიდა ოთახში და მიიხედ-მოიხედა, დაინახა, რომ მშვენიერი მზით გაშუქებული ფანჯარა ჰირდა-ჰირ ბაღს გადჩუქრებს. გოგონა შედგა შესლებით ფანჯარა-ზე ბაღში გაღასხედავად.

სწორედ ამ დროს დაუძახეს.

— ახლო ზატარა გოგონა, ზალტოს რატომ არ იხდი? გოგონამ მოიხედა; მარო ეღაზნაკებოდა.

— არ ვიცი, სად უნდა დავდო, — სთქვა ზატარა ახლო-მა გოგონამ.

— რა სასაცილოა, — გაიცინა მარომ, — განა საკიდელი ვერ დაინახე კიბესთან?

ზატარა გოგონამ მოიხედა ქუდი, დედამ გაუსწრა ზალტოს სვევითა მაგრად შეკრული ღილი, დანარჩენი კი თვითონ გოგონამ გაიხსნა, გაიძრო ზალტო და ეველავური მაგიდაზე დაჰკიდა.

— მშვიდობით, — უთხრა მას დედა.

— მშვიდობით, — უპასუხა ზატარა ახლომა გოგონამ, — არ დაგაკიწედეს ჩემ წასაყვანად მოსვლა. მე არაფერი არ ვიცი აქ: ვერ ვიცნობ ვერც ბავშვებს, ვერც მასწავლებელს.

— არა, არ დამაგიწუდება, — უთხრა დედა და წავიდა.

— აბა, ჰატარა ახალი გოგონაჲ, - უთხრა მსწავლებელმა, - რა გინდა გააკეთო? მაგრამ ჰატარა გოგონამ თავი გააქნია და სთქვა:

— მე არაფრის გაკეთება არ ვიცი.

ამ დროს ერთი ბიჭიკო მივიდა მათთან და ჰკითხა მსწავლებელს:

— შეიძლება ვაჩვენო რაჲ ამ ჰატარა ახალ გოგონას?

აბა, რა აჩვენა, თუ იცით?

ბიჭიკომ მიიუვანა გოგონა თაროსთან, აჩვენა კუბიკები და უთხრა:

— ამ კუბიკებისაგან შეიძლია ჰატარა სახლი, ან სხვა რაჲ ააშენო.

მაშინ მეორე ჰატარა გოგონამ სთქვა:

— მეც ვაჩვენებ რაჲს ჰატარა ახალ გოგონას!

აბა, რა აჩვენა, თუ იცით!

ჰატარა გოგონამ აჩვენა დედოფალები და უთხრა:

— ეს დედოფალები შეიძლება ამ სახლში შეიყვანო.

— კიდევ ვის უნდა რაჲ აჩვენოს ჰატარა ახალ გოგონას? - იკითხა მსწავლებელმა. - შენ გინდა, მიტო?

აბა, რა აჩვენა, თუ იცით, მიტომ?

მიტომ მიიუვანა ის თაროსთან და ქაღალდი და ფანქრები აჩვენა.

— შეიძლება ბეჭდი, ბეჭდი სურათი დახატო, - უთხრა მან. მაშინ მარომ სთქვა:

— ახლა მეც ვაჩვენებ რაჲს ჰატარა ახალ გოგონას.

აბა, რა აჩვენა მარომ, თუ იცით?

მან აჩვენა ცხენები და ეტლები.

— შეიძლება შეაბა ცხენები ეტლში, - უთხრა მარომ.

მაშინ კოტიკომ სთქვა:

— შეიძლება მეც ვაჩვენო რაღაც ახალ გოგონას?

აბა, რა აჩვენა, თუ იცით?

აჩვენა მძივი.

— შენ შეგიძლია აასხა მძივი ძაფზე, - უთხრა კოტიკომ.

მაშინ ზურამ სთქვა:

— მეც მინდა რაღაც ვაჩვენო ჰატარა გოგონას.

აბა, რა აჩვენა ზურამ, თუ იცით?

მან აჩვენა თისა.

— ამ თისისაგან შეიძლება რაღაც გინდა შეძერწო, - უთხრა ზურამ.

მაშინ სანდრომ სთქვა:

— მე კი, აი, რას ვაჩვენებ ჰატარა ახალ გოგონას.

აბა, რა აჩვენა სანდრო?

თუ იცით?

სანდრომ აჩვენა მას სერსი,

ჩაქუჩი და ლურსმნები.

— სერსით შეგიძლია სერსო, ჩაქუჩით კი ლურსმანი ჩატელო.

მაშინ ბაბუცამ სთქვა:

— ნება მომეცით, მეც ვაჩვენო რაღაც ჰატარა ახალ გოგონას.

აბა, რა აჩვენა, თუ იცით, ბაბუცამ?

აჩვენა ქაღალდი და მაკრატელი.

— რაღაც გინდა, ევკლაფურის გამოჭრა შეიძლება, - უთხრა მან.

— აბა, ჰატარა ახალი გოგონაჲ, რა გინდა გააკეთო? — ჰკითხა მასწავლებელმა...

Նախահա Գրգունամ Թոգորինն Ժանտան Ըն յոտնհա:

— შე ძალიან მიხარია, შე მინდა უფლაფერი გაუბკითო.

— მაგრამ შეძლახე უწინ რა გინდა გააკეთო?

— დამცადე, მოკრეცე, — სთქვა ზატარა ახალმა გოგონამ.

ზატარა ახალი გოგონა დადგა ჩუმად, ჩუმად და დაინახა, რომ მიტო წავიდა, აიღო ქაღალდი და ფანქარი, დაჯდა თავის ზატარა მაგიდასთან და დაიწყო ხატვა. დაინახა, რომ მარომ მოიყვანა ცხენები და ეტლი, დაჯდა თავის ზატარა მაგიდასთან და შეუდგა შებმას. დაინახა, რომ კოტიკომ მოიტანა მძივები, დაჯდა თავის მაგიდასთან და დაიწყო ძაფზე ასხმა. დაინახა, რომ ზურამ მოიტანა თინა, დაჯდა თავის ზატარა მაგიდასთან და შეუდგა შერწყას. დაინახა, რომ სანდრო მივიდა სკამთან და დაიწყო სის სერსვა. დაინახა, რომ ბაბუცამ აიღო მატარებელი, ქაღალდი და წიგნი, დაჯდა თავის ზატარა მაგიდასთან და შეუდგა ჭრასა და წებვას.

მაშინ ზატარა ახადმა გოგონამ სთქვა:

— შეველაზე უწინ მე მინდა ვხატო.

გოგონამ აიღო ქაღალდი და რამოდენიმე სხვადასხვა ფერის ფანქარი, მიუჯდა წატარა მაგიდას ფანჯარასთან, რომელიც ბაღში იქეირებოდა, და შეუდგა ხატვას. ხატავდა, ხატავდა და ხატავდა.

სრულიადც აღარ გრძნობდა, რომ ის ჰატარა ახალი გო-
გონა იყო, იმიტომ, რომ ახლა მან უკვე იცოდა, რომელი
ნივთი სად იდგა, იცნობდა ეკლესიის ბაუშების და მასწავლებელ-
საც.

(გაგრძელება).

II

როდესაც რომში ჩამოვედი, მოვუწყვე ჩემს თრიონებს ძალიან კარგი ბუდეები ფანჯრის ზემოთ, ჩემს სამუშაო ოთახში. ხანსი ყოველთვის ღარჯობდა, კარი ხომ არავის დარჩენია ღიაო და მაშინ ისიც იშოვნოდა თავისუფლებას და გარბოდა სხვა ოთახში. შეძერებოდა ფანჯრებზე, დახტოდა ფარდებს შორის. განსაკუთრებით მას ჟუჟვარდა ასვლა ზევით, საწიგნეზე. წლის ბოლოს ბილლის რაღაც სიზანტე დაეტყო ახლა რომ ვუკვირდები ეს იყო უთუოდ დასაწყისი იმ ავადმყოფობისა, რომელმაც უდროოდ ის მიიბარა, სამარეს აქაც მას ჩემი საწერი მაგიდა შეუყვარდა აცოცდებოდა ზევით მაგიდაზე, მოეწყობოდა ერთს კუთხეში და შემომტკეროდა, თუ როგორ ვწერდი. ხანსიც მიეჩვია საწერ მაგიდაზე ასვლას, მხოლოდ ის მოურიდებლად აცოცდებოდა ჩემს ხელებზე და ფეხებზე. ხოლო როდესაც მას მოსწყინდებოდა ჩემი ცქერა ან წინა დღით წიგნებს შორის შენახული თხილისა და კაკლის ძებნა, მაშინ ისევ მოურიდებლად ჩამოაცოცდებოდა ჩემს ხელებზე და ფეხებზე მხოლოდ ერთს ვერ მივალწიე, რომ ხანსაც დაეძინა, როგორც ბილლის, ჩემს ჯიბეში. ის ამჯობინებდა თავის ბუდეს, რომელიც ფანჯრის ზემოთ ჰქონდა მოწყობილი. აცოცდებოდა იქ, მომრგვალებოდა და დაიძინებდა.

საოცარი ცხოველი იყო ჩემი საყვარელი ბილი: ის ისეთი ჰკვიანი იყო, როგორც ძალიან ჰკვიანი ძაღლი, რომლის მთელ რიგ წინაპრებს უცხოვრია ხალხთან და თანდათანობით ვითარდებოდა დაგეშვის გამო. ბილიმ ისწავლა თავისი სურვილების ახსნა. არასდროს არ დამავიწყდება მისი იშვიათი ჩვეულება: დაჯდებოდა ფანჯარაზე და თავის ქნევით მანიშნებდა, რომ ჩამომეყვანა ძირს. მას ეს კარგად ესმოდა, რომ მისთვის უფრო იდეალი იყო მე ჩამომეყვანა, ვიდრე ის ჩამოაცოცდებო-

და ფარღას შექმნობით და მერე ისევ ჩემს მუხლებზე უნდა ამოცოცე ბულიყო. მანამ აქნევდა თავს, სანამ მე თვით არ ავდგებოდი და მასთან არ მივიდოდი. მას მოძრავი ცხვირი ამასთანავე ისე სასაცილოდ დაუნაოკდებოდა, თითქოს ღიმილით რაღაცას მთხოვსო. ასე ვხვდებოდით ერთმანეთის სურვილებს. იშვიათად შევეცდებოდი, თუ რა უნდოდა ბილლის. მიუხედავად იმისა, რომ ხანსი დიდ მოთმინებას და გულწრფელობას იჩენდა ბილლის წინაშე, ბილლი მაინც უპირატესობას მე მაძლევდა, ვიდრე თავის ოთხფეხ ამხანაგს.

გავიდა ერთი წელიწადი. დადგა ზამთარი. მე ერთ მშვენიერ დღეს გავცვივდი და ამიტყდა ძლიერი ხველა. იმის გამო მომიხდა რამოდენიმე ხანს ლოგინში წოლა. ჩემი ავადმყოფობის მეორე დღეს, ჩემი ოჯახობა შემთხვევით შევიდა ჩემს სამუშაო ოთახში და დაინახა, რომ ბილლი ძლიერ აღელვებულ მდგომარეობაში იყო. ის დარბოდა ოთახში. როგორც კი დაინახა ჩემი ოჯახობა, დაიწყო საშინლად შეწუხებული კნავილი და ევედრებოდა ხელში აყვანას. ჩემ ცოლს ეგონა, რომ ბილლი მე დაჰმეძებდა და ამოიყვანა ჩემთან ზევით, საწოლ ოთახში. ჩემი ოჯახობა კარებში შეჩერდა და იქიდან აღევნებდა თვალს, თუ როგორ მოიქცეოდა, ჩემი ბილლი. ბილლმა ფრთხილად უკბინა ხელზე ჩემს ცოლს და დაიწყო თავის ქნევა. აჩვენებდა ჩემზე და ამით აცნობებდა, რომ ის მოისწრაფოდა ჩემი საწოლისაკენ. როგორც კი დასვეს ჩემს გვერდით, ბილლი დაწყნარდა, აღარ შფოთავდა, მომრგვალდა საბანში და წყნარად ჩაიძინა. სანამ მე ვიწექა, ყოველ დილას მოჰყავდათ და მთელ დღეებს ატარებდა ჩემთან და სჩანდა, რომ ის მეტად მაღლიერი იყო ჩვეულებრივ დროს ბილლის და ხანსს ორთავეს ეძინათ თავის ბეწვეულით დაგებულ ყუთში და განსაკუთრებით უყვარდათ და სიამოვნებდნენ, როდესაც მისცემდნენ დიდ ბლუჯა თივას: ისინი ჩაჭრებოდნენ ამ თივაში და ისე

ჩაეკვრებოდნენ ერთმანეთს და დაიძინებდნენ, რომ ვერ გაარჩევდით, რომელი მათგანი იყო ბილლი და რომელი ხანსი.

დიდხანს გაჰყავთ მათ ტყის თავისუფალი ნებიერობა. მაგალითად, ჩვეულებად ჰქონდათ ყოველთვის გამოეცვალათ საწოლი ბინა. მე გავაკეთე რამოდენიმე ბუდე და დავკიდე ტომარა თანჯრების სქელ ფარდებ შორის. დროგამოშვებით ბილლი დაიკარგებოდა როდესაც დავუწყებდით ძებნას, მძინარეს ვიპოვნიდით გადაყრილ ქალაღდის, ან საწერი მანქანის ცარიელ ყუთში. საერთოდ თავისუფალი თრითინა ტყეში ხშირად იცვლის ხოლმე ბუდეს. დედა თავისი შვილებით, პატარა თრითინებით, ხშირად ერთი ხიდან მეორეზე გადადის. მათ ჰგონიათ, რომ ხალხი თვალყურს აღედგენს მათ და ამით უზნევენ გზას. ის ბუდე, რომელიც გავუკეთე მათ მოგზაურობის დროს სქელი მუყაოსაგან, ბეწვა მოგებოდა, ძალიან მოსწონდა ხანსს, რადგან შეეძლო იქ კარგად დამალულიყო. განვლო ხანმა და ხანსაც მიანება თავი მყუდრო აღგოლების ძებნას ღამით დასაძინებლათ. აგრეთვე ვამჩნევდი, რომ მათ ჰქონდათ ჩვეულება, შეენახათ მარაგი თხილის ან სხვა საკმელისა, მაგრამ ეს ჩვეულებაც თანდათან დაივიწყეს, როდესაც დარწმუნდნენ, რომ მათ არასდროს არ მოჰივნიათ.

როდესაც შემოდგომის ბოლოში რომის ბაზარზე გამოჩნდა გასასყიდლად ციმბირის ნაძვის. დიდრონი კაკლები, მე ვუყიდე რამოდენიმე, რათა ჩემს ცხოველებსაც ეგემათ ახალი კაკლის გემო. უნდა გენახათ როგორ გაუხარდა ეს ხანსს. მან უცბად იგრძნო ამ კაკლის დამოკიდებულება წიწვიან ტყესთან, სადაც ის დაიბადა. ის უტრიალებდა ამ კაკალს, ცდილობდა გაეხრა ან ქვევიდან ან გვერდიდან, მაგრამ გულის ამოღება მაინც ვერ მოახერხა. თავს მაინც არ ანებებდა. მისმა სურნელებამ თითქოს ის დაათრო, და ბოლოს, როდესაც მე გავუტეხე და ამოვუღე გული, ხანსმა დიდი სიამოვნებით დაუწყა მას ღრუნა. ისე სტკებოდა ამით, რომ ყურადღებასაც არ აქცევდა ბილლს, რომელიც პირიდან ართმევდა კაკლის გულს. იქ, სადაც ხანსი დაიბადა, ხომ ასეთი კაკალი არ არის და არც უნახავს ეს მას, მაგრამ მან მიამსგავსა იგი შვარცვალდის ფიჭვის კაკალს. კაკლის გულის ნაჭუჭიდან ამოღება არ შეეძლო ხანსის წვრილ და სუსტ კბილებს, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ის ისეთი მზიარული იყო, როგორც არასდროს. რაც შეეხება ბილლის, ის იჯდა წყნარად აღელვებული ამხანაგის გვერდით და უყურებდა, როგორ ღრუნოდა და სტებდა კაკალს, რათა ყოველთვის კაკლის თეირი გული წაერთმია. ხანსიც გულკეთილად უსრულებდა სურვილს.

(დასასრული იქნება.)

საქართველოს
წერაწერის
კავშირის
სამდივნო

10

გაგზავნი მამოქმედება

1. ზოგადი ქვეყნის ტუსადის იმედი.

ციხე, შევეყურებ შენს ბნელ კედლებსა
და არ აქვს, არ აქვს ჩემს ტანჯვას ბოლო.
რატომ მართმევენ მე ნათელ დღესა,
რატომ არა სჩანს შევების სიმბოლო?!
ვეყურებ მდელის აყვავებულსა,
გული მიღელავს, მიშფოთავს სული,
მინდა ვისუნთქო სუფთა ჰაერი
და ვიყო სხვისებრ გაღალბებული...
მინდა მეც დავტკებ ფრინველთ გალობით,
მინდა ვუტკირო მოწმენდილ ცასა,
მაგრამ იგი დრო როდის დადგება?...
ვწყველი ჩემ მუხთალ ბედისწერასა...
ძჯერა, გაქრება ქვეყანა ძველი,
აქაც დადგება ახალი ხანა,
სისხლისფერ დროშას ააფრიალებს
მშრომელი ხალხი, მთელი ქვეყანა...

2. ჩემი სიმღერა.

შეეტრფილებ წითელ დროშას,
ჩემი გულიც მისებრ ფრინავს,
მიხარია, რომ ჩემს მხარეს
სიმართლის ხმა მძლავრად გრგვინავს.
დატანჯულ ხალხს აღარ ედგმის
აწ ბოროკილი მონობისა,
ტანჯვის ნაცვლად შრომის ველზე
ხმა გაისმის ერთობისა.
ჩვენ ერთად ვართ, შრომის შეილნი,
ბრძოლაშიაც ერთად გავალთ,
წითელ დროშას არ დავუშვებთ,
ძალდა ავწევთ, წინ, წინ წავალთ..
გადავთვლავეთ მტარვალთ ძალებს,
ჩვენ მოძმეებს გავამხნევეთ,
და ჩვენ ქვეყნის ტანჯულ მუშებს
ავიყოლებთ, ავამხედრებთ.

გიორგი შალვაშვილი.

— 1926 წ. —

გ ა მ ო ვ ა

უოველთვიური საუმაწვილო დასურბათებული ქურნაღები:

მცირეწლოვ. „ნაკადული“ მე-XXII წ.

მოზრდილ. „წითელი სხივი“ წელ. მე-III.

ხელის მოწერა მიიღება წლით და ნახევარი წლით.

გადგზავნით {

 „ნაკადული“ — ერთი წლით — 3 მ. 50 კ.

 ნახევარი წლით — 2 მ.

 „წითელი სხივი“ — ერთი წლით — 5 მ.

 ნახევარი წლით — 3 მ.

ცალკე ნომერი {

 „ნაკადული“ 35 კაპ.

 „წითელი სხივი“ 45 კაპ.

მისამართი: ტფილისი, რუსთაველის გამზირი, განათლების სახალხო კო-
 მისარიატი, „ნაკადულისა“ და „წითელი სხივის“ რედაქცია.

რედაქტორი — სარედაქციო კოლეგია.

